

Sirküler Kategorisi : Diğer Mevzuat Sirküleri

Sirküler No : 2023/24

Yayımlanma Tarihi : 16.10.2023

Yazar : Ferdi Asım Hellaç

Konusu Belirli Tutarın Altındaki Davalar Hakkında Temyiz Kanun Yoluna Başvurulamamasını Öngören Kural Anayasa'ya Aykırı Bulunarak İptal Edilmiştir

ÖZET:

İdari Yargılama Usulü Kanunu (İYUK)'un 46/1-b maddesi uyarınca, Danıştay dava dairelerinin nihai kararları ile bölge idare mahkemelerinin, konusu yüz bin Türk lirasını (2023 yılı için **581.000.- TL**'yi) aşan vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan davalar Danıştay'da temyiz edilebilmekte, bu tutarın altındaki davaların ise temyiz konusu olabilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Sözü edilen kuralın Anayasa'ya uygunluk durumunu değerlendiren Anayasa Mahkemesi, "**26.07.2023 tarihli ve E. 2023/36, K. 2023/142 sayılı Karar**"ında, yukarıda belirtilen Kanun maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline, iptal hükmünün ise Kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak 9 ay sonra yürürlüğe girmesine karar vermiştir.

İptal kararı 13.10.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmış olup, 9 ay sonra (**13.07.2024 tarihinde**) yürürlüğe girecektir.

DETAYLAR:

1- İTİRAZ KONUSU KURAL

İtiraz konusu kuralda, konusu 581.000 TL'nin üzerinde olan davalar hakkında bölge idare mahkemelerince verilen hükümlerin temyiz incelemesine tabi tutulacağı öngörülmüştür.

2- BAŞVURU GEREKÇESİ

Başvuru kararında özetle; itiraz konusu kuralla öngörülen durumun mahkemeye erişim hakkı, hükmün denetlenmesini talep etme hakkı, ölçülülük ve kanuni hakim ilkeleri ile bağdaşmadığı belirtilerek kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

3- ANAYASA MAHKEMESİ'NİN DEĞERLENDİRMESİ

Kurala konu parasal sınırın her yıl yeniden değerlendirilme oranına göre güncellenmesi nedeniyle işlem veya eylem tarihi, idareye başvuru tarihi, dava tarihi, ilk derece mahkemesi karar tarihi veya istinaf merciinin karar tarihi itibarıyla farklı aşamalarda farklı şekillerde uygulanması söz konusu olabilir. Ayrıca idari yargılamada kanun yollarını düzenleyen kanunlarda da bölge idare mahkemesi kararlarına karşı temyiz başvurusunda bulunmak için geçerli parasal sınır belirlenirken anılan tarihlerden hangisinin dikkate alınacağı hususunda herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle yargılama süreçlerinden dolayı daha önce temyize tabi olan bir karar, bölge idare mahkemesinin karar tarihi itibarıyla kesin olabilir.

Bu itibarla, kuralda temyiz kanun yoluna başvuru açısından hangi tarihteki parasal sınırın uygulanacağı hususunun açık, net ve tereddüde yer vermeyecek şekilde düzenlenmiş olması nedeniyle kuralın kanunilik şartını taşımadığı değerlendirilmiştir.

Usul ekonomisi ve makul sürede yargılama ilkeleri açısından önemsiz sayılabilecek bazı davalarda verilen kararların kesin olması hükmün denetlenmesini talep etme hakkına aykırılık teşkil etmediği gibi ilk derece mahkemesi kararlarına karşı yapılan istinaf başvurusunun reddine ilişkin kararlar da hükmün denetlenmesi hakkına aykırılık oluşturmaz. Ancak, bölge idare mahkemesince istinaf başvurusu kabul edilerek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılması ve işin esası hakkında karar verilmesi halinde bölge idare mahkemesinin ilk elden verdiği bu karara karşı temyiz kanun yoluna başvurulamaması hükmün denetlenmesi hakkına aykırılık teşkil edebilir. Zira konusu istinaf sınırının üzerinde olup 581.000 TL'nin altında kalan uyuşmazlıkların tamamının tutar açısından önemsiz olduğu söylenemez ve kural nedeniyle bölge idare mahkemesi kararlarına karşı temyiz kanun yoluna başvurulamamaktadır.

Bu kapsamda, tutarı itibarıyla önemsiz olduğu kabul edilemeyecek vergi, tam yargı veya iptal davasında, ilk kez bölge idare mahkemesince davacı aleyhine bir hüküm kurulması durumunda kural nedeniyle bu hükmün denetlenememesi kişilere aşırı külfet yüklemektedir. Ayrıca Danıştayın iş yükünün azaltılması amacı ile davacıların hükmün denetlenmesini talep etme haklarını kullanmadaki menfaatleri arasındaki sonuç olarak konusu 581.000 TL'nin altında kalan tüm vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemlerden kaynaklanan davalarda ilk kez davacılar aleyhine hüküm kuran bölge idare mahkemesi kararına karşı temyiz kanun yoluna başvurulamaması hükmün denetlenmesini talep etme hakkına orantısız bir sınırlama getirmektedir.

Anayasa Mahkemesi yukarıda yer verilen gerekçelerle **kuralın Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar vermiştir.**

Ek:

1-Anayasa Mahkemesi'nin 26.07.2023 Tarih E.2023/36, 2023/142 Sayılı Kararı

Sirküleri PDF formatında indirmek için [buraya](#) tıklayınız.

Saygılarımla,

Ferdi Asım Hellaç

Ferdi Asım Hellaç Mali Müşavir

Mali Müşavir

Kaynak : <https://hellac.com/sirku/konusu-belirli-tutarin-altindaki-davalar-hakkinda-temyiz-kanun-yoluna-basvurulamamasini-ongoren-kural-anayasa-ya-aykiri-bulunarak-iptal-edilmistir>
Erişim Tarihi : 14.03.2026